

Просветни преглед, 10/2012.

ПОСЛОВНА ПСИХОЛОГИЈА

Годишњи фонд часова: **74**

Разред: **Други**

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика да на основу психолошких сазнања и усвојених вештина допринесе ефикасности и ефективности пословног понашања и успеха пословне организације.
2. Припрема ученика да адаптивно реагује на промене у сфери рада и заштити се од последица неусклађености човека и рада.
3. Подршка ученику да преузме одговорност за сопствени професионални развој и препозна пословне могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу.

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
РАД КАО СФЕРА ЖИВОТА	<ul style="list-style-type: none"> • Разумевање рада као важне сфере човековог живота и потребе изучавања односа човека и рада 	<ul style="list-style-type: none"> • објасни психолошки аспект рада • наведе предмет проучавања психологије и њене дисциплине • наведе предмет и задатке психологије рада 	<ul style="list-style-type: none"> • Рад као економска, психолошка и социјална категорија • Психолошки аспекти рада • Психологија (предмет изучавања, теоријске и примење дисциплине) • Психологија рада (предмет и задаци, области проучавања) 	<p><u>Облици наставе</u> - теорија</p> <p><u>Место реализације</u> - учионица</p> <p><u>Препоруке за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Садржај тематских целина треба интегрисати тако што ће се ученицима указивати на њихову међусобну повезаност као и на везу са животним ситуацијама у којима могу да препознају, тестирају, практикују и унапређују усвојена знања и стечене вештине. Ученицима је најпознатија организација школе и на том примеру могу се обрађивати бројни садржаји. На часовима практичне наставе, посебно ако се
ПСИХОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Стицање знања о утицају психолошких карактеристика човека на 	<ul style="list-style-type: none"> • анализира утицај психолошких карактеристика појединца 	<ul style="list-style-type: none"> • Психички процеси значајни за рад (опажање, пажња, 	

<p>ПОЈЕДИНЦА И ПОСЛОВНО ПОНАШАЊЕ</p>	<p>пословно понашање</p>	<p>на његово пословно понашање</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни улогу емоција у пословном понашању • на одговарајућим примерима објасни узроке грешака у опажању особа • наведе и објасни факторе радне адаптације • опише различите радне стилове и наведе њихове основне карактеристике • препозна штетне последице неусклађености посла и човека и наведе начине заштите 	<p>учење, мишљење, памћење, емоције, мотивација)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Појам и структура личности (дефиниција, темперамент, карактер, способности, типови личности, свест о себи) • Емоције и пословно понашање • Ставови, вредности и интересовања као фактор успеха у раду • Знања, вештине и навике као предуслов успеха у раду • Динамика личности и мотивација за рад • Социјална перцепција (појам, грешке у опажању људи) • Радна адаптација (појам, врсте и фактори од којих зависи) • Радни стилови • Умор (појам, симптоми, превазилажење, заштита од умора) • Стрес (појам, фазе, превазилажење) • Сагоревање на послу • Психосоматске болести 	<p>организује рад у виртуелним предузећима, ученици ће имати добру прилику да садржаје овога предмета повежу и примене. Даљи развој стечених знања и вештина ученици ће имати у оквиру наставног предмета вештине комуникације који се у потпуности реализује кроз вежбе и пружа велике могућности практиковања.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Исходи, а не садржаји, су оно што наставника примарно оријентише у планирању и реализацији наставе. Из тог разлога наставници се не морају стриктно придржавати препорученог броја часова по темама, уколико процене да им је за постизање исхода потребан другачији број часова, или распоред садржаја. Посебну пажњу треба обратити на остваривање исхода који се односе на развој неких вештина (нпр. писање CV-а или препознавање узрока грешке у опажању особа на примеру) јер је за њих потребно реализовати активности које захтевају више часова и пружање могућности свим ученицима да покажу своје постигнуће. • За обраду одређених садржаја могу се користити актуелни догађаји из света рада описани у различитим изворима информација који се даље анализирају кроз бројне технике рада као што су демонстрације, симулације, радионице, играње улога, дискусије, дебате и друго. Уколико постоји могућност ученицима треба обезбедити прилику да разговарају са особама које су у окружењу познате као успешни пословни људи, било посетом у њихове фирме или њиховим гостовањем у школи.
<p>ОСОБА У ОРГАНИЗАЦИЈИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Оснаживање ученика за преузимање различитих 	<ul style="list-style-type: none"> • опише организацију као групу • објасни појам 	<ul style="list-style-type: none"> • Група (појам и врсте група, процеси у групи, структура 	

И КАО КОНТЕКСТУ ПОСЛОВНОГ ПОНАШАЊА	улога у пословној организацији и сналажење у сложеним социјалним односима	професионалне улоге и начин њене изградње <ul style="list-style-type: none"> • на примеру објасни конфликт улога у организацији • наведе врсте група у пословној организацији • наведе основне карактеристике комуникације у организацији • анализира структуру и динамику радних тимова • сарађује у тиму • анализира понашање запослених у зависности од типа руководиоца • објасни значај међуљудских односа за успех појединца и организације у целини • препозна примере флукуације, апсентизма, сагоревања на послу, психосоматских болести, мобинга 	групе) <ul style="list-style-type: none"> • Организација као група • Положаји и улоге у структури организације (организацијске улоге, изградња професионалних улога, конфликти улога) • Групе у организацији • Комуникација у организацији • Тимски рад (одређење, улоге у тиму, изградња тима) • Руковођење (теорије руковођења, стилови руковођења, лидерство, особине успешних и неуспешних руководиоца,) • Међуљудски односи као предуслов успеха у раду • Проблеми савременог пословног окружења (флукуација, апсентизам, сагоревање на послу, психосоматске болести, мобинг) 	<ul style="list-style-type: none"> • У процени напредовања ученика поред класичних форми могу се користити и групне активности у којима ће ученици имати прилику да искажу усвојена знања и вештине и тако пруже наставнику довољно информација да их оцени (решавање проблемских ситуација, играње улога, презентације...). Све активности које се реализују кроз тимски рад помоћи ће ученицима да разумеју карактеристике тог начина рада и процесе изградње тима што је важно за остварење овог предмета. <p><u>Препоручени број часова по темама:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рад као сфера живота (4) 2. Психолошке карактеристике појединца и пословно понашање (32) 3. Особа у организацији као контексту пословног понашања (29) 4. Професионални развој (9)
ПРОФЕСИ ОНАЛНИ РАЗВОЈ	<ul style="list-style-type: none"> • Јачање свести ученика о значају каријерног вођења и личне одговорности за професионални развој и успех у пословном понашању 	<ul style="list-style-type: none"> • наведе функције професионалне оријентације и селекције • напише сопствени CV • наведе стратегије мотивисања за рад и 	<ul style="list-style-type: none"> • Професионална оријентација • Професионална селекција • Самопредстављање и писање CV 	

		<p>смањења незадовољства послом</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни концепт целоживотног учења и његов значај за професионални развој • тумачи основни циљ Стратегије каријерног вођења и саветовања у Републици Србији • 	<ul style="list-style-type: none"> • Мотивисање за рад • Задовољство послом • Концепт целоживотног учења • Стратегија каријерног вођења и саветовања у Републици Србији 	
--	--	---	---	--

Корелација са другим предметима/модулима:

- Економија, модули *основи менаџмента и основи маркетинга*
- Канцеларијско пословање, модул *кодекс пословног понашања и изградња пословног имиџа*
- Вештине комуникације